

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

XVIII. De irregularitate contracta ob iniquam ordinis administrationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

- 3 Suscipiens sacros Ordines post Matrimonium extra casus à iure permisos, irregularis est.
- 4 Qualiter in hac irregularitate dispense Episcopus.

Certum est irregularitatem contrahi ab eo qui Ordinem futuriè suscepit. Sicuti habetur cap. 1. De eo qui ordinem futuriè suscepit, ubi prohibetur ei qui diaconatu futuriè initiatus est, ne ad sacerdotalem ordinem ascendat. Multipliciter autem contingit hæc futuriæ ordinatio. Primum si ordinis sacris sine vero titulo. Secundo si absque dimissoriis litteris. Tertio non servatis interdictis. Quarto per saltum. Quinto sine ætate. Sexto sine approbatione, & admissione Episcopi, ut contingit quando admittitur, neque vocatus te cum aliis ordinandis ingeritis, vel si usurpato nomine alterius personæ examinatus, & approbatus ad Ordines locum illius occupas, vel si sub nomine tuo facis alium examinari, & approbari, & postea ipse proprio nomine vocatus ad ordines accedis.

Dicendum igitur est futuriæ ordinationem solum hæc sexto modo proprie contingere, & irregularitatem saltem quoad superiores Ordines suscipiendos inducere, nam aliæ futuriæ ordinationes potius suspensionem, quam irregularitatem inducunt. Sicuti notavit Glossa in dicto cap. 1. Sayrus lib. 7. thesauri, cap. 9. num. 37. Suar. disp. 42. sect. 3. numero 5. Coninch. disp. 18. dub. 5. num. 43. Bonac. de irregular. disp. 7. q. 3. p. 4. num. 6. Gaspar Hurtado disp. 2. difficult. 1. num. 3. Layman. de irregular. cap. 3. num. 1. & alij.

Solum obici potest caput ultimum. De eo qui futuriè ordinem suscepit: ubi sic ordinatus futuriè diaconatu, & subdiaconatu eodem die prohibetur in susceptis Ordinibus ministrare, quæ pœna suspensionis, & non irregularitatis videtur esse. Sed optimè respondet Suar. loco citato comm. 11. ibi esse duo delicta, unum recipiendū Ordinem futuriè, alterum recipiendū eodem die duos sacros Ordines. Propter primum delictum incurrit irregularitatem latam in cap. 1. c. 2. eodem. it. Ob secundum vero pœna suspensionis afficitur.

Ob receptionem sacri Ordinis absque confirmationis receptione, etsi Maior. lib. 4. de irregular. cap. 12. num. 9. censet irregularitatem incurri ob decretum Concilii Trident. sess. 23. cap. 4. de reformat. statuentis, ne Ordines recipiantur non præmissa confirmationis receptione, longè verius est nullam irregularitatem contrahi. Vt docuit Vgolin. de irregular. cap. 38. §. 1. Henric. lib. 14. cap. 6. num. 3. Sayrus lib. 7. cap. 9. ad finem num. 42. Suar. 3. de sacram. in 3. o. disp. 3. §. 3. & de censur. disp. 3. in fine. Illiuc. tract. 20. num. 205. Bonac. de irregular. disp. 7. q. 3. punct. 4. num. 8. quia nullibi inuenitur hæc pœna expressa. Quinimo satis probabiliter existimant Nauar. cap. 2. num. 9. Henric. lib. 4. cap. 6. num. 3. Suar. & Sayrus locis citatis non peccare mortaliter suscipientem, neque exercentem Ordinem sacramento confirmationis non suscepto, quia in dicto Concilii Tridentino decreto, neque a libi continetur præceptum illius recipiendi.

Deinde suscipiens sacros Ordines post matrimonium contractum extra casus à iure permisos, irregularis est ex Extravaug. Antiqua concensationi, De voto, & tradunt omnes.

Quoad dispensationem vero irregularitatis ex futuriæ Ordinis susceptione contracta constat ex dicto cap. 1. De eo qui ordinem futuriè suscepit posse Episcopum dispensare, nisi sub excommunicatione ipso facto incurrenda interdictum sit, vti plerumque ab omnibus Episcopis interdicitur. Quo casu si dispensatio summo Pontifici referatur, excepto si reus fuerit religionem ingressus, & ibi aliquandiu laudabiliter vixerit, vt in dicto cap. 1. habetur. Venim si crimen occultum sit, potest Episcopus virtute Concilii Trident. sess. 14. cap. 6. de reformat. dispensationem concedere. Sicuti aduertit Sayrus lib. 7. thesauri, cap. 9. num. 30. Bonac. de irregular. disp. 7. quæst. 3. p. 4. n. 7. Quoad irregularitatem contractam ab eo qui indebitè post matrimonium Ordinatus est, solus Pontifex dispensare potest, nisi postmodum religionem approbatam profiteatur. Vti cauetur in dicta Extravaug. Antiqua, aut delictum occultum fuerit.

PUNCTVM XVIII.

De irregularitate contracta ob iniquam Ordinis administrationem.

- 1 Ministrans in Ordine non habito seribit solemniter, & ex officio, irregularis est.
- 2 Explicantur verba in propositione apposta.
- 3 Irregularis vs, si in solemnī Missæ officio Epistolam cum manipulo canes.
- 4 Item si Baptismi solemniter ministras.
- 5 Item attentans conficere Eucharistiam, illamue ministrans.
- 6 Idem est de absolutione sacramentali, præstita ab eo qui ordinatus non est.
- 7 Negant plures exercentem officium Ordinis quem non habet non fore irregulare, si illud præbet absque intentione usurpandis Ordinis usum.

- 8 Verius videtur oppositum.
- 9 Prædicta irregularitas comprehendit tam clericos, quam laicos ex plurium sententia.
- 10 Verius est solus clericos, & non laicos afficere.
- 11 Qualiter ob indignam Ordinis habitū administrationem irregularis incurritur. Remissive respondetur.
- 12 Quis in hac irregularitate dispense.

Ministrantem in Ordine non habito scribit solemniter, & ex officio irregulare esse decifum est capite 1. de clerico non ordinato ministrante: nam ibi dicitur: Si quis baptizauerit (intellige solemniter) aut aliquod officium exercerit non ordinatus, propter temeritatem abiciatur de Ecclesia, & nunquam ordinetur. In quo Textu aliquibus placet excommunicationem ferendam (statui, cum dicitur Abiciatur de Ecclesia: alii suspensionem, seu depositionem à clericali statu; quæ depositio, seu suspensio temperata est. a. edensur. vt solum fit per bennium, vel triennium ab ordine qui inter susceptos fuerit præcipua; irregularitas autem qua parte impedit Ordinem susceptionem ipso iure fertur tam in d. c. 1. c. 2. de cleric. non ordin. ministr.

Notanda sunt verba in propositione apposta, vt hinc irregularitati locus fit. Primum namque exercere debet ordinem non habitam seribit, nam si per locum seu iudam ad aliquam historiam representandam Ordinem exerceas, in hac irregularitatem non incidis; quia non censetur ordinem exercere, sed illius exercitium representare. Quod intercedente honesta causa, & seclio rerum diuinarum temporu licitum est, ac proinde nequit irregularitati subici. Sicuti tradit Syluest. verbo irregularitas q. 12. Nauar. cap. 27. num. 241. Sotus in 4. dist. 2. §. p. 1. art. 3. Henric. lib. 14. cap. 6. num. 3. Sayrus lib. 7. thesauri, cap. 10. n. 2. Suar. disp. 42. sect. 4. numero. 16. Bonac. disp. 7. de irregul. r. q. 3. p. 4. num. 1. & alij commuiter. Secundo debet exercere solemniter, & ex officio: aduertunt prædicti Doctores. Nam si hoc modo Ordinem non exerceas, non censetur officium Ordinis exercere. Hoc enim ex sua natura postulat, vt solum ab ordinatis exerceri possit. Quapropter cum vsus minorum ordinum communitur à non ordinatis exerceatur, & Epistola, & Euangelium seribit in Missa solemnī canatur cum dalmatica absque manipulo, vel stola ab iis qui eo Ordine initiati non sunt, quinimo etiam cum stola, seu manipulo à Clericis inferioribus Subdiaconis in Ecclesiis fratrum Minorum teste Nauaro cap. 27. n. 4. Auila 7. p. disp. 9. sect. 2. dub. 13. Ob hæc actiones hæc irregularitas non contrahitur. Requiritur ergo ad hæc irregularitatem contrahendam, vt illud officium Ordinis exerceas quod secundum Ecclesiæ institutionem, & consuetudinem exerceri nequit ab iis qui eo Ordine carent. Sicuti docent ex communi Antonin. 3. p. tit. 28. cap. 1. §. 1. Syluest. verbo irregularitas, num. 14. Nauar. cap. 27. num. 232. Henric. lib. 14. cap. 6. num. 1. Sayrus lib. 7. cap. 10. num. 3. & Auila 7. p. disp. 9. sect. 2. dub. 13. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 5. cap. 3. Coninch. dispensat. 18. dub. 6. Bonac. dispensat. 7. de irregul. quæst. 3. p. 6. numero. 1. & 2. Hinc fit te irregularem fore si in solemnī Missa officio Epistolam cum manipulo, vel Euangelium cum stola decantes, vbi non est privilegium, aut consuetudo, vt ea solemnitate decantetur ab iis qui eo ordine non fuerint insigniti, vt prædicti Doctores specialiter Sayrus, Suar. Coninch. Layman. Bonac. locis allegatis notant.

Secundo eidem irregularitati subicitur, si baptismum solemniter ministras; quia baptismus solemniter ministrans ordinis sacerdotalis vsus, & exercitium est. Vt deciditur dicto cap. 1. de clerico non ordinato ministr. Secus est dicendum de baptismo non solemnī qui seribit à laicis prædicatur: vt aduertunt Nauar. cap. 22. num. 7. & cap. 27. num. 242. Henric. lib. 2. de baptismo, cap. 29. num. 2. & 3. & lib. 14. de irregul. ab. num. 2. Sayrus pluribus locis lib. 7. cap. 10. num. 5. Auila 7. p. disp. 9. dub. 14. Bonacina disp. 7. de irregul. qu. 3. p. 6. num. 5.

Tertio attentans conficere Eucharistiam, illamue ministrans, aut ministrans Ordinem, Confirmationem, excommunicationem cum Sacerdos non sit, absque dubio irregularis es; quia Officium Ordinis quem non habes exerceas. Secus esset si matrimonio assisteres tanquam parochus, cum tamen parochus non esses; quia Matrimonij assistentia non est actus Ordinis, sed iurisdictionis, & propter vsum iurisdictionis, non habet non est irregularitas imposita. Vt bene aduertit Suarez dispensat. 42. sect. 4. numero. 19. Coninch. dispensat. 18. dub. 6. num. 48. Gaspar. Hurtado dispensat. 2. de irregul. difficult. 2. n. 5. Et idem est de officio concionandi, nam esto illicitè non ordinatus illud usurpaueris quia tamen non est officium per se Ordini sacro annexum de causa illud usurpantes irregularitatem non incurrit: vt notauit Laym. lib. 1. sum. tract. 5. par. 5. cap. 3. n. 3.

De absolutione sacramentali præstita ab eo qui Ordinatus non est, existimat Syluest. verbo confessor. s. initio. Ledesma 2. p. 4. q. 7. art. 3. dub. 3. & reputat valde probabile Auila 7. p. 4.

de irregular. disp. 9. dub. 15. irregularitatem non inducit; quia absque vlla solemnitate exercetur, ac proinde inrer officium Ordinis reputanda non est. Sed contrarium merito docent cum communi sententia Nauarr. cap. 27. num. 2. 42. Henric. lib. 1. cap. 6. num. 1. Sayrus lib. 7. thesauri, cap. 10. n. 5. Suar. disp. 42. sect. 4. num. 19. Bonac. disp. 7. q. 3. pun. 6. num. 4. Coninch. disp. 18. num. 48. Layman. de irregularit. cap. 3. n. 2. Avers. his adde, & alij. Et colligitur ex cap. 1. de clerico non ordinato ministro. Etenim absolutio Sacramentalis quantumcumque secreta sit actus est, & exercitium sacerdotalis Ordinis, sicuti est celebratio, ac proinde sicuti usurpatio celebrationis à non sacerdote irregularem efficit, sic absolutio in usurpatio facere debet, falsumque est sub officio Ordinis prædictam absolutioem non contineri.

Superest tamen duplex difficultas: Prima: an exercens seruo officium Ordinis quem non habes, v. g. canendo solemniter Epistolam, aut Euangelium; celebrando, vel ministrando aliud sacramentum absque intentione tamen usurpandi Ordinis vsu, irregularitatem incurat? Negant specialiter loquentes de officio subdiaconi, & diaconi Nauarr. cap. 27. n. 2. 42. Tabiena, verbo irregularitas. 4. §. 3. Aulla 7. p. disp. 9. sect. 2. dub. 13. vers. quoniam. Bonac. de irregular. disp. 7. q. 3. pun. 6. num. 2. Cum Vgolino de censur. cap. 37. num. 10. Gaspar Hurtado disp. 2. difficult. 2. num. 1. Moueunt quia in cap. 1. de clerico non ordinato ministrante, statuitur hæc irregularitas; eo quod non ordinatus solemniter baptizauerit, vel aliud officium ordini annexum exercuerit. Sed qui sine intentione celebrat, vel absoluit, vera non celebrat, neque absoluit. Ergo non exercet officium Ordinis sacro annexum, quia illud officium, seu officij simulatio non annectitur Ordini, sed ab ordine excluditur. Et confirmo: ad incurrandam hanc irregularitatem opus esse videtur, vt officium Ordinis exercat, si non verè, saltem quantum est ex se: at qui in intentionem non habet illud officium exercendi, etiam quantum est ex se non exercet, cum deficiat in intentione. Ergo non subicitur irregularitati. Et confirmo secundo exemplo rebaptizantis exterius absque intentione, quem diximus irregularitatem impositam aduersus rebaptizantes non incurtere, quia quantum est ex se non rebaptizauit.

Nihilominus verius existimo te fore in hoc casu irregularitatem, quod docuit Suar. de censur. disp. 42. sect. 4. à num. 18. Coninch. disp. 18. dub. 6. num. 47. Paul. Layman. de irregular. lib. 1. sum. tract. 5. par. 5. cap. 3. num. 1. vers. tertio. Ducos, nam si hæc pena irregularitatis non afficit exercentem exterius officium Ordinis cum illo ritu; solemnitate, qua communiter exercetur, neminem comprehendere qui hæreticus non sit, vel trahissimam ignorantia non laboret; alius enim non potest habere voluntatem exercendi officium Ordinis quasi ex officio. Cum enim Ordinem non habeat, impossibile est velle ministrare tanquam ordinatum, nisi ex eo quod velit exterius exercere officium. Sicuti exercet ordinatus. Quod apertius constat in Sacramento; quæ non nisi à legitimo ministro confici possunt, in quorum consecratione scienis se non esse legitimum ministrum, nullo modo potest habere voluntatem ea sacramenta conficiendi. Relinquitur ergo, vt solum habeat voluntatem, & intentionem exercendi in exteriori foro ea quæ ordinatus potest exercere. Ergo cum hæc irregularitas imposita sit ad comprimendam auidiam eorum qui diuina officia Ordinum non ordinati usurpant, efficitur comprehendere quoscunque exercentes seruo ea officia; etiam si verè illa non exerceant. Ex qua ratione solum est contrarie sententia fundamentum. Ille enim minister qui cum non sit ordinatus officium Ordinis in exteriori foro exercet solemniter, sine dubio facit quantum ex parte sua facere potest ad officium sacrum exercendum; quia habere aliam intentionem est cedere impossibile, vt probatum est. Exemplum autem de rebaptizante non viget: nam illa irregularitas imposita fuit hæreticis rebaptizantibus; ac proinde supponitur illos habere intentionem rebaptizandi, & iudicare dari posse rebaptizationem. At hæc irregularitas, de qua in præsentia instituta est ad puniendos sacrilegos, qui cum ordinati non sint, Ordinis officium usurpant.

Secunda difficultas est. An hæc irregularitas solum aduersus clericos usurpantes officium Ordinis quem non habent iudicata sit; an etiam efficiat laicos simile officium usurpantes? Affirmant comprehendere etque laicos, ac clericos Syluest. verbo irregularitas q. 13. Nauarr. cap. 27. num. 2. 42. vers. septimo. Soms in 4. dist. 18. q. 4. art. 1. §. indubium. & dist. 1. q. 1. artic. 3. p. 1. conclus. 4. Gregor. de Valen. tom. 4. disputat. 4. quest. 2. pun. 1. & disputat. 7. quest. 10. punct. 1. Maiol. lib. 4. de irregular. cap. 13. num. 4. Francisc. Suar. tom. 3. de sacram. disputat. 37. sect. 4. circa finem. & de censur. disputat. 42. sect. 4. numero 3. Aulla 7. p. disputat. 9. dub. 10. Coninch. disp. 18. dub. 6. numero 45. Aulla 7. p. disputat. 9. sect. 2. dubit. 13. Fillucius tractat. 20. capite 7. quest. 8. numero 208. Gaspar. Hurtado disputat. 2. de irregularit. difficultat. 2. numero 4. & alij. Ducuntur ex capite 1. de clerico non ordinato ministro. vbi generaliter statuitur, ne ordinetur, qui cum ordinatus non

Forà. de Castro Sum. Mor. Pars VI

fit baptizauerit, officiumve sacrum exercuerit, qui textus cum sic antiquior Rubrica, nequit ex Rubrica restringi. Præterquam quod verbum illud de clerico in titulo appositum, fortè ex inadvertentia appositum fuit, cum in antiquis codicibus non habeatur. Adde grauius peccare laicum usurpantem Ordinis officium, quam clericum. Non igitur expediebat clericum hac irregularitatis poena punire, & liberum laicum relinquere.

Ceterum etsi hæc sententia probabilis sit, vetiorem existimosque asserit hanc irregularitatem solos clericos, & non laicos comprehendere. Vti docuerunt Angel. verbo irregularitas 1. num. 38. Rosella num. 2. in princip. Aulla num. 65. Tabiena 4. num. 2. Henric. lib. 7. de baptismo. cap. 29. num. 5. & lib. 14. cap. 6. num. 2. Sayrus lib. 7. cap. 10. num. 6. Bonac. de irregular. disp. 7. q. 3. p. 6. num. 1. Paul. Laym. lib. 1. sum. tract. 5. par. 5. cap. 3. num. 3. Moueunt, quia esto Textus in cap. 1. de clerico non ordinato ministro. generaliter videatur loqui, & tam laicos, quam clericos comprehendere: at cum sub titulo, & Rubrica de clerico non ordinato ministrante constitutus sit, indicatur manifestè pro Clericis tantum latum esse. Neque verum est in antiquis codicibus omisum esse verbum illud de clerico: nam Sayrus testatur se in septem manuscriptis codicibus legisse titulum; & Rubricam sicut in his editionibus castigatoribus continetur. Præterquam quod textus hanc irregularitatem indicentes aperte significant solis clericis iudici. Nam cap. 2. expressè loquitur de ordinato, cui vltra prohibitionem, ne ad superiores Ordines ascenda; suspensio infligitur per biennium, vel triennium ab Ordine præcipuo quem habet. In cap. vero 1. si sequamur probabilem intellectum Panormit. ibi Syluestri, & Sayri locis allegatis asserentiam illis verbis Abiiciatur ab Ecclesia suspensionem, seu depositionem ferendam iudici, manifestè constat de Clericis tantum esse sermonem; nam laici nec suspendi, nec deponi possunt. Et licet grauius peccet laicus quam Clericus officium Ordinum usurpans; quia tamen Clerici frequentius quam laici illud usurpare solent, ea de causa aduersus Clericos usurpantes dictum officium statuta est irregularitas, & non aduersus laicos.

Qualiter autem ob indignam Ordinis habitum administrationem irregularitas contrahatur satis explicatum est disp. 1. 2. 4. 5. §. 6. huius tractatus, loquentes de censuris in communi de excommunicatis, suspensione, & interdicto. Et sæpè resoluimus ob nullam iniquam Ordinis administrationem incurri irregularitatem præter illam in qua censura excommunicationis, suspensionis, vel interdicti violatur.

Tandem de dispensatione huius irregularitatis prouenientis ex vsu, & officio Ordinis quem non habes, dicendum est, solum Pontificem eam posse concedere, vt ad superiores Ordines ascenda. Sicuti tradunt Innocent. cap. dilectio. num. 3. de temporib. ordinat. Panormit. cap. 2. num. 3. de clerico non ordinato ministrante. Syluest. verbo irregularitas qu. 12. in fine. Angela ibi. num. 28. Maiol. lib. 4. cap. 13. num. 3. Nauarr. cap. 27. num. 2. 42. Suar. de censur. disputat. 42. sect. 4. num. 3. Sayrus lib. 7. cap. 10. num. 11. Aulla 7. part. disp. 9. dub. 15. Bonac. de irregular. disputat. 7. q. 3. punct. 6. num. 10. & alij. Vt verò possit in susceptis Ordinibus ministrare, asserunt præcitati Doctores posse Episcopum eam dispensare ex dicto cap. 2. de clerico non ordinato ministrante. vbi hæc suspensio arbitrio Episcopi remittitur. Verum si rectè aduertatur solum in præcitate Textu Episcopo committitur, an sis biennio, vel triennio suspendendus; moderati autem tempus biennij nullo modo videtur concessam, ac proinde imposita suspensione biennij nequibit Episcopus illam tollere. Sæpè tamen subintelligenda est concessio Cone. Trident. sess. 24. cap. 6. pro irregularitate ex delicto occulto proueniente. Sicuti præcitate aduertunt Suar. & Bonac. supra.

PUNCTVM XIX.

De irregularitate proueniente ex crimine hæresis.

§. I.

De hæreticis, & fictè apostatantibus, & hæreticorum fautoribus, hæresisque suspectis.

1. Communis sententia affirmat crimini hæresis etiam occultæ, irregularitatem annexæ.
2. Contrarium probabile est.
3. Plures consent possè hæc irregularitate extendi ad eos qui exterius fidem abnegant, tamen si interius retineant.
4. Satis probabile oppositum est.
5. Fautores hæreticorum ab irregularitate excusantur ex plurium sententia, etsi alij contrarium censent.
6. Hæresis suspecti irregularitas sunt, dum non putantur suspensioem.

